Posudek vedoucího bakalářské práce
Kronika města Rabštejna nad Střelou 1836–1848
Markéta Romanuttiová

Markéta Romanuttiová je autorkou jedné ze studentských prací, které byly na KHI FPE zadány v souvislosti s komplexním zpracováním dějin Rabštejna nad Střelou, tradovaného coby nejmenší historické město u nás, potažmo ve střední Evropě. Jejím úkolem byla analýza nejstarší známé rabštejnské kroniky z pera Antona Wirtha z první poloviny 19. století, jež se jí současně měla stát základem pro širší pojednání o událostech a všedním dni v daném městě v uvedeném období. Nutno podotknout, že bakalářská práce byla obhajována již loni, kvůli řadě faktografických i jazykových pochybení ovšem neúspěšně. Letošní verze je oproti loňské výrazně rozšířena a upravena.

Bakalářská práce má v zásadě dvě části, tu první tvoří historická studie, druhou komentovaná simultánní edice Wirthovy kroniky. Historická studie pak sestává ze sedmi kapitol, jež se dále člení do řady podkapitol; mezi kapitolami a ediční poznámkou autorce omylem uniklo číslo osm poté, co původní příliš stručnou osmou kapitolu zapracovala jinam. První kapitola je věnována poloze a dějinám města od počátků do současnosti – pochopitelně stručně a kompilativně, na základě dostupné literatury. Ve druhé kapitole s poněkud matoucím názvem i obsahem se autorka zabývá obecně problematikou kronikářství v Čechách a v návaznosti na to rabštejnskou kronikou. Jakkoli by se čtenář při pohledu do obsahu práce na druhou a třetí kapitolu domníval, že v Rabštejně jsou k dispozici taková díla dvě (pamětní kniha a kronika města), není tomu tak. Kapitola čtvrtá patří Antonu Wirthovi, autorovi rabštejnské kroniky. Wirthovy životní osudy by se jistě daly podat plastičtěji, jako základní biogram jsou nicméně dostačující. Pátá a šestá kapitola se věnují Lažanským z Bukové (rabštejnské panství vlastnili od 18. století) a jejich odrazu na stránkách Wirthovy kroniky. Za nejzdařilejší považuji kapitolu poslední, sedmou, která skutečně měla tvořit jádro úvodní studie před samotnou edicí kroniky a zahrnout nástin života v malém městě na severním Plzeňsku v první polovině 19. století. Najdeme zde tak podkapitoly o podobě lokality, o jejích obyvatelích (chtělo by to však jejich lepší sociální stratifikaci), o hospodářství („a zemědělství" – sic!, jako by zemědělství nebylo součástí hospodářství), o představitelích města, světských i církevních, o církevních svatostáncích. Následná edice kroniky, v německém přepisu a českém překladu, sice nemá standardní podobu, což je ale způsobeno specifickými požadavky na grafické ztvárnění bakalářských prací, kdy nebylo možné promítat český překlad na protější stránku k německému přepisu. Práci uzavírá závěr, seznam pramenů a literatury a přílohy.

Jakkoli se autorce letos již podařilo vyvarovat se zásadnějších jazykových pochybení (v češtině i němčině), problém s prací s faktografií v textu zůstal. Což je bohužel nešvar i některých současných, ba i renomovaných historiků – to ale nemá být v žádném případě omluva. Autorka tak příliš neřeší identifikaci v kronice (či jiných pramenech) zmiňovaných míst a osob, tudíž nejednou dochází až ke komickým zkomolením a záměnám – ať už jde o nerozeznání jména předního západočeského šlechtického rodu Kokořovců z Kokořova nebo o nepochopení rozdílu mezi dvěma „Galiciemi", kdy ta zde uváděná je ve skutečnosti Halič. Vytvoření česko-německého slovníčku zaznamenaných lokalit mohlo autorce nemálo pomoci…

Přes uvedené připomínky nemohu nedodat, že M. Romanuttiová měla na bakalářskou práci náročné téma, kombinující historii s německou lingvistikou, notabene v kurentu a s termíny, které se již dávno nepoužívají, pokud rovnou neupadly v zapomnění. Z tohoto pohledu si jejího úsilí i vykonané práce cením a její bakalářský opus doporučuji k obhajobě, a to s hodnocením (ještě) velmi dobře.

V Plzni dne 20. května 2023

doc. PhDr. Jan Kilián, Ph.D.